

**РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КЛІНІЧНИХ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ**

О. Ф. Пімінов, Г. В. Зайченко, О. Я. Міщенко

Кафедра клінічної фармакології

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації,

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

clinpharmacol_ipksph@nuph.edu.ua

Вступ. Сучасну фармацевтичну освіту, зокрема на післядипломному етапі, практично неможливо уявити без застосування симуляційних технологій. Підготовка компетентного клінічного провізора неможлива без контакту і спілкування з реальними лікарями та пацієнтами, але все частіше безпека пацієнта і його благополуччя становляють фундаментальну етичну проблему. Згідно з Керівництвом щодо забезпечення безпеки пацієнтів (ВООЗ, 2009), вузи повинні створити безпечне і надійне освітнє середовище для навчання професійним вмінням. Одним із способів досягнення цього завдання є симуляційні методи навчання. Це навчання вмінням з використанням манекенів, тренажерів і стандартизованих пацієнтів під наглядом викладача надає можливість студентам робити помилки в безпечному середовищі, що дозволяє досягти більш високого рівня професійної компетентності.

Симуляційні технології дозволяють вирішувати етичні проблеми; створюють умови для вироблення і підтримки навичок професійних дій в нетрадиційних ситуаціях, необхідних кожному фахівцю, у тому числі і клінічному провізору, а професійні дії можуть неодноразово повторюватися для вироблення вміння; сприяють досягненню компетентності та безпеки в умовах максимально наближених до реальних, але безпечних для пацієнтів; скорочують кількість помилок і можливість несприятливих наслідків, які можуть бути визначені, обговорені та виправлені разом з викладачем.

Проведення навчання з використанням симуляційних методів включає кілька етапів. На першому етапі розбирається великий за інформативною ємністю навчальний матеріал за допомогою проблемних ситуацій. Потім викладачі демонструють практичні навички. Навички виконуються чітко, швидко, кожен етап демонстрації супроводжується мультимедійною підтримкою. Потім починається тренінг - практичні навички під контролем викладачів відпрацьовуються в кожній маленькій групі (слухачі повинні бути розділені на невеликі групи 3-5 осіб). Відпрацювавши навички, слухачі переходять від одного тренажера до іншого. Викладач повинен створити нестандартну обстановку, що сприяє формуванню інтересу до заняття і розкріпаченню його учасників.

Другий етап - сам процес симуляційного навчання від простого до складного: починаючи від простих дій, закінчуючи відпрацюванням наслідків в імітованих клінічних ситуаціях. У штучно створеному середовищі практичний досвід набувається також ефективно, як і в реальності.

Третій етап - підведення підсумків, аналіз результатів. Оцінюється рівень знань слухачів, а також наскільки ефективним було заняття. Завдяки проведенню симуляційного навчання можна об'єктивно оцінити вихідний рівень підготовки слухачів, провести навчання практичним навичкам надання необхідної допомоги пацієнту, здійснити повторне тестування.

В умовах симуляційного навчання діяльність слухачів повинна бути спрямована не тільки на освоєння окремих навичок, а й на міждисциплінарне навчання, роботу в команді, вироблення безпечних форм професійної поведінки і навичок спілкування з лікарем і пацієнтом.

Висновок. Таким чином, симуляційні методи навчання дозволяють: створити клінічну ситуацію, максимально наближену до реальної практики; багаторазово самостійно відпрацювати професійні навички з правом на помилку, неприпустиму в житті; вибрати тактику надання медико-фармацевтичної допомоги в різних невідкладних ситуаціях відповідно до чинних стандартів.